

ඉතිහාසය ඉංගිරිසියෙන් ලිවීම

අපේ ඉතිහාසය ලියන්නට අපේ ඉතිහාසඥයන් නොමැතිවීම අද මෙරට ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක් බවට පත් වී ඇත. පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් හා සමස්තයක් ලෙස බිරිතානින් විසින් දෙන ලද අධ්‍යාපනයෙන් ඉතා වැඩිපුර බිහි වී ඇත්තේ බිරිතානින්ගේ ඉතිහාසඥයන් මිස අපේ ඉතිහාසඥයන් නොවේ. මේ ඉතිහාසඥයන් ඉතිහාසය ලියන්නේ ඉංගිරිසිනට හා බටහිරයන්ට අවශ්‍ය අන්දමටය. ඊනියා වාස්තවික ඉතිහාසයක් යන්න ඉංගිරිසින් අපට උගන්වා ඇති තවත් කෙප්පයක් පමණකි. දහනමවැනි සියවසේ සිට මෙරට ඇති වූ සමාජ වෙනස්කම් මෙරට දෘෂ්ටි කෝණයකින් තවමත් නිසි ලෙස අධ්‍යයන කෙරී නැත. එපමණක් නොව අපේ පැරැණි ඉතිහාසය ද අද මේ කසිකබලේ ඉතිහාසඥයන් අතින් විකෘති කෙරෙන්නේ දෙමළ ජාතිවාදීන්ට අවශ්‍ය අන්දමටය.

ඉංගිරිසින් 1815 දී පෝන් ඩොයිලි නම් සටකපට රාජ්‍ය තන්ත්‍රයේ ඉහළ ම පුද්ගලයකු ලවා ගජමත් නෝනා පමණක් නොව මහනුවර සිංහල නායකයන් ද රචවා උඩරට ගිවිසුම නම් වංචාකාරී ලියවිල්ලක් මගින් සිංහලේ අත්පත් කර ගැනීමේ පුවත විස්තරාත්මකව කිවයුතු වුවද සතිපතා පුවත්පතක ඒ කළ නොහැකි වෙයි. උනන්දුවක් ඇති අයකුට මේ පිළිබඳ විස්තර මහාචාර්ය තෙන්නකෝන් විමලානන්ද මහතා විසින් රචිත කෘතිවල දැකගත හැකිය. විමලානන්ද මහතා ගැන ද වචනයක් දෙකක් කිව යුතුමය. එසේ නොකීම ඒ මහතාට කරන අගෞරවයක් පමණක් නොව වර්තමාන පරම්පරාවට සිංහලේ උගතුන් හඳුනාගැනීමට දිය හැකි අවස්ථාවක් මග හැරීමක් ද වෙයි. ඒ මහතා පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ දී එතරම් ගෞරවයට පාත්‍ර නොවීය. එයට හේතුව ඒ මහතා ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රීය රාමුවෙන් පිට පැන සිටීමය. සරසවි සිසුන්ටද විමලානන්ද මහතා අශාස්ත්‍රීය පුද්ගලයෙක් විය. එයට හේතුව ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පසුව පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ඒ මහතා ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ කරන පුද්ගලයකු ලෙස නොසැලකීමය.

මහාචාර්ය තෙන්නකෝන් විමලානන්ද මහතාට අනුකාරකයන්ගේ තෝතැන්නක් වූ පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් එවැනි හැඳින්වීමක් කර තිබීම පුද්ගලයක් නොවේ. එයට වූයේ එකම හේතුවක් පමණකි. මෙරට ශාස්ත්‍රීය යනුවෙන් ලියැවෙන ලිපිවල වැඩිපුර ඇත්තේ ඊනියා ශාස්ත්‍රීය ආකෘතියක් පමණකි. බොහෝ විට එහි අන්තර්ගතය පුස්තක වෙයි. සමාජයේ විද්‍යා ශාඛා කිහිපයක කෙළින්ම දී සැම ලිපියකම පාහේ අන්තර්ගතය ලියැවෙන්නේ බටහිරයන්ට විශේෂයෙන් ම ඉංගිරිසි සුද්දන්ට අවශ්‍ය අන්දමටය. එවැනි ලිපි ලියන්නෝ ශාස්ත්‍රඥයන් ලෙස පිළිගැනෙති. එහෙත් බටහිරයන්ගේ මතිමතාන්තරවලට එරෙහිව කරුණු දක්වමින් ලියැවෙන ලිපි පොත්පත් ආදිය ශාස්ත්‍රීය ගණයට ඇතුළත් නොකිරීමට ශාස්ත්‍රීය ආධිපත්‍යය දරන්නෝ කටයුතු කරති. මාක්ස්වාදය අවසාන වශයෙන් ගත්කල බටහිර සංස්කෘතික ආධිපත්‍ය පිළිගන්නා දැනුම පද්ධතියක් බැවින් මාක්ස්වාදී පොතපත ලියන්නන්ට ද ශාස්ත්‍රීය කණ්ඩායමට ඇතුළත් විය හැකිය. එහෙත් ජාතික වූ මතවාදයක් ස්ථාවරයක් මත පදනම් ව ලියන්නෝ ශාස්ත්‍රීය නොවෙති. මෙරට අවුරුදු සිය ගණනක් තුළ ශාස්ත්‍රීය (මෙයට බටහිර විද්‍යාවද අයත් වෙයි) ආධිපත්‍ය දරන්නෝ එක්කෝ බටහිරයන්ය. නැත්නම් බටහිර ගැත්තෝය.

තෙන්නකෝන් විමලානන්ද මහතා උඩරට රාජ්‍යය හා උඩරට කැරැල්ල නමින් හැඳින්වෙන බිරිතානින්ට විරුද්ධව 1815 න් පසු කරන ලද අපේ පළමු නිදහස් සටන පිළිබඳ ලියා ඇති ලිපි ලේඛනවලට මෙරට එතරම් පිළිගැනීමක් ලැබී නැත්තේ ඒ මහතාගේ වටිනා ලකෂණ නිසා නොව මේ බටහිර ගැති ශාස්ත්‍රීය ආධිපත්‍යය හේතුවකටගෙන ය. මාක්ස්වාදයකු වූ කොල්වින් ආර්. ද සිල්වා මහතා බිරිතානි සමය ගැන ලියා ඇති පොත හා තෙන්නකෝන් විමලානන්ද මහතා ලියා ඇති පොත් සංසන්දනය කිරීමෙන් අධිරාජ්‍ය විරෝධියා කවුද යන්න පිළිබඳව නිගමනයකට පැමිණිය හැකිය. විමලානන්ද මහතා ලියා ඇති එක් පොතක් නම් කර ඇත්තේ (ද බ්‍රිටිෂ් ඉන්දීන් ඉන් ද කින්ග්ඩම් ඔප් සිලෝන්) යනුවෙනි. එහි ලංකා රාජ්‍යයෙහි බිරිතානි කුමන්ත්‍රණය වැනි තේරුමක් වෙයි. එය සතුරු කුමන්ත්‍රණයක් විය. බිරිතානින් යුද්ධයෙන් දිනිය නොහැකි රටක් අවසානයේ දී සටකපට කුමන්ත්‍රණයෙන් යටත් කර ගත්තේ කෙසේ ද යන්න විමලානන්ද මහතාගේ පොතපත කියවීමෙන් දැනගත හැකිය.

තෙන්නකෝන් විමලානන්ද මහතා අවසාන කාලයේ දී එවකට ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යාලංකාර මණ්ඩපයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයා විය. එහෙත් අවාසනාවකට ජේරාදෙනී හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල විසින් ආධිපත්‍යය දැරෙන විෂයයක් ඒ ආධිපත්‍යය බිඳ දැමීමට එතුමාට නොහැකි විය. සුළු කාලයක දී එවැන්නක් කිරීමට නොහැකි බව පිළිගැනීමට සිදුවෙයි. එහෙත් දීර්ඝකාලීන ව හෝ ජාතික පදනමක පිහිටා ඉතිහාසයක් ඉගැන්වීමට පියවර ගැනීමට මෙරට කිසිම විශ්වවිද්‍යාලයකට නොහැකි වීම කණගාටුදායක වෙයි. අද අප මුහුණ පා සිටින ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක් වනුයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයයි. ජේරාදෙනීගේ හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලවල ජාතිකත්වය පදනම් කර ගත් ආචාර්ය මහාචාර්යවරු කිහිප දෙනෙකු සිටින නමුත් එහි ශාස්ත්‍රීය ආධිපත්‍ය දරන්නේ විජාතික මතවාදවලින් ඔත්පල වූ පිරිසකි. මහාවංශය විවේචනය කරන්නට මහත් උදෙසාගයෙන් ඉදිරිපත් වන මොවුහු යාලපාන වෛපවමාලෙයි ගැන මුතිවත රකිති. බුදුදහම ලංකාවට නිල වශයෙන් හඳුන්වාදීමට පෙර මෙරට සිටියේ දෙමළ "ජාතිකයන්" යැයි කියන දෙමළ ජාතිවාදීහු බුදුදහම හා පාලි භාෂාව ලැබීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඒ දෙමළ ජනතාගෙන් කොටසක් සිංහල වී යැයි කියති. දේවානම් පියතිස්ස රජු ගැන දෙමළ ජාතිවාදීන් සඳහන් කරන්නේ එතුමා දෙමළ වූ බවත් නම දේවානම්පියතිෂම වූ බවත්ය. මෙරට ඉතිහාස විශාරදයන් යැයි කියන්නන් මේ ගැන කියන්නේ කුමක්ද? ඔවුන් ඒ ගණන් නොගත යුතු කියමනක් ලෙස බැහැර කරන්නට යැයි ජනතාවට උපදෙස් දෙන බවක්ද දැනගත හැකි නොහැකිය.

මේ තකරීරු ප්‍රවාදයට පිළිතුරු දීමට ඉතිහාසය විෂයයක් ලෙස උපාධියට ඉගෙන ගත යුතු නොවේ. ජේරාදෙනීගේ හෝ කොළඹින් හෝ එසේ ඉගෙන නොගෙන තිබීම ද එක් අතෙකින් ගත්කල සුදුසු කමක් වෙයි. බුදු දහමත් සමග මෙරටට පාලි භාෂාව නොපැමිණියේ ය යන කරුණාවත් දෙමළ ජාතිවාදීහු නොදනිති. මෙරට මුලින්ම බුදුදහම දේශනා කෙළේ හෙළ බසිනි. ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡා එමට ඇත. බුදු දහම ආශ්‍රිත පොතපත මෙරට මුලින්ම ලියන ලද්දේ හෙළ බසින් මිස පාලි භාෂාවෙන් නොවේ. හෙළය යනු දෙමළ බස නොවන බව දෙමළ ජාතිවාදියකු වුවද දැනගත යුතුව කරුණකි. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ බුදු දහම මෙරටට හඳුන්වාදීමට පෙර මෙරට සිංහල භාෂාව තිබූ බව හා ඒ බස බුදු දහම ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් වූ බවත්ය. ඉංගිරිසි බස පිළිබඳව එවැන්නක් කිව නොහැකිය. බුදු දහම ප්‍රකාශ කිරීමට ඉංගිරිසි බස වැනි ද්විකෝටික න්‍යාය තුළ වර්ධනය වූ බසක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. (බටහිර විද්‍යාව චතුස්කෝටික න්‍යාය තුළ වර්ධනය වී ඇති සිංහලෙන් ඉගැන්වීමේ දී ද මෙයට ප්‍රතිසමාන්තර ගැටළුවක් මතු වෙයි. ඉන් ගමන් වන්නේ බටහිර විද්‍යාව සිංහලෙන් නුගැන්විය යුතුය යන්න නොවන බව අවධාරණය කළ යුතු වෙයි. ක්වොන්ටම් භෞතික විද්‍යාව ඉගැන්වීමට සිංහලය ඉංගිරිසියට වඩා බෙහෙවින් සුදුසු බවද මෙහිදී සඳහන් කළ යුතුය.) මට තේරුම් යන අන්දමට සංස්කෘත භාෂාව වුවද මුල් බුදු දහම ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු නැත. මෙය සංස්කෘත භාෂාව දුන් අය කුප්පන ප්‍රකාශයක් බවද මගේ සංස්කෘත දැනුම ගැන ඔවුන් ප්‍රශ්න කරන බවද මම දනිමි. එහෙත් බුදුන් වහන්සේ සංස්කෘතියෙන් නොව ජනපද නිරුක්තියෙන් බණ දෙසීමට හිකුණු වහන්සේට උපදෙස් දෙන විට ජනපද නිරුක්තිය ජනතාවගේ බස වීමට වඩා වෙනත් දේ ද සලකන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. බුදුන් වහන්සේ සංස්කෘත දුන් අය වෙනුවෙන් හෝ එබසින් දහම දෙසීමට උපදෙස් දුන් බවක් දැනගන්නට නැත. මේ පිළිබඳව වැඩිදුරටත් මා දක්වා ඇති අදහස් විදුසර පුවත්පතෙහි අපේ ප්‍රවාද ලිපි පෙළෙහි පළවී ඇත.

පාලි භාෂාව සංස්කෘතයට වඩා බුදු දහම, අඩුම තරමින් පෙරවාදය, ප්‍රකාශ කිරීමට යෝග්‍ය බව පැහැදිලිය. පාලි භාෂාව යනු මාගධී ප්‍රාකෘතය යැයි ගැනුන ද පෙරවාදය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා පාලියක් මහායානය හෙවත් ආත්මවාදය මුසු කරගත් බුදු දහම ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා සංස්කෘතයත් යොදා ගැනීමට මුල් වුවත් අතර දකුණු ඉන්දියාවේ ද්‍රවිඩ හිකුණු වහන්සේ වුහ. මෙයට හේතුව කුමක්ද? ඒ හිකුණු වහන්සේ දෙමළ, තෙලිගු ආදී ද්‍රවිඩ භාෂා යොදා නොගත්තේ ඇයි? එයට ප්‍රධාන හේතුව කිනම් ආකාරයක හෝ බුදු දහම ප්‍රකාශ කිරීමට ද්‍රවිඩ භාෂා ප්‍රමාණවත් නොවීම විය හැකිය. ආත්මවාදය මුසු වූ වෛදික බුදුදහමක් ලෙස සැලකිය හැකි භාරතීය මහායානය ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසුම භාෂාව සංස්කෘත වූ අතර පෙරවාදය සඳහා සුදුසුම භාරතීය බස මාගධී ප්‍රාකෘතය වන්නට ඇත. මාගධී ප්‍රාකෘතය ලංකාවේ මහාවිහාරික හිකුණු වහන්සේට හඳුන්වා දෙන්නට ඇත්තේ ද්‍රවිඩ පෙරවාදී හිකුණු වහන්සේ විය යුතුය. (මෙය පාලි භාෂාව මහාවිහාරික හිකුණු වහන්සේගේ නිර්මාණයක් බවට කුමරතුමු මුනිදසුන් දක්වා ඇති මතය සමග සංසන්දනය කළ හැකිය.) එය කිසිසේත් ම මිහිදු මාහිමියන්ගේ කාර්යයක් නොවීය. ද්‍රවිඩ හිකුණු වහන්සේ නමක වූ බුද්ධිමත් හිමියන් පාලි භාෂාව මහාවිහාරික හිකුණුවහන්සේ අතර ප්‍රචලිත කිරීමේ දී විශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇති බව ද පැහැදිලිය.

ආචාර්ය භාවෝ වෙයි මීං මහතාට අනුව කලක් පෙරවාදයේ කේන්ද්‍රස්ථානය ව පැවත ඇත්තේ දකුණු ඉන්දියාව හා ලංකාවය. එකල දකුණු ඉන්දියාවේ පෙරවාදය මාගධී ප්‍රාකෘතයෙන් ද ලංකාවේ පෙරවාදය සිංහලෙන් ද ප්‍රකාශ කරන්නට ඇති බව පෙනෙයි. එහෙත් බුද්ධඝෝෂ හිමියන්ගේ කාලය වන විට මේ පෙරවාදී කේන්ද්‍රස්ථානයෙහි වැඩි බර දකුණු ඉන්දියාවට ගියේ යැයි සිතිය හැක්කේ එකල ලංකාවේ පෙරවාදය ද මහාවිහාරය ආශ්‍රිත ම මාගධී ප්‍රාකෘතයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට සිදුවී ඇති බැවින්ය. මෙලෙස කේන්ද්‍රස්ථානයෙහි වැඩිබර දකුණු ඉන්දියාවට, විශේෂයෙන්ම තෙලිගු බස කතා කරන ආන්ද්‍රා ප්‍රදේශයට යැමට හේතුව දේශපාලනය ද නැත්නම් සංස්කෘතියද එසේත් නැත්නම් ඒ දෙකම ද යන්න එතරම් ම පැහැදිලි නැතත් එය සංස්කෘතික ප්‍රශ්නයක් යැයි සිතිය හැක්කේ කේන්ද්‍රස්ථානයෙහි වැඩිබර දේශපාලන වශයෙන් බලපෑම් ඇති කළ දෙමළ දේශයට නොව ආන්ද්‍රා ප්‍රදේශයට යැම හේතුවෙනි. සිංහල හිකුණු වහන්සේ ප්‍රවාද ගොඩනොගැනීමත් ආන්ද්‍රා වාසී හිකුණුවහන්සේ ප්‍රවාද ගොඩනැගීමත් මේ සංස්කෘතික හේතුව විය හැකිය. ප්‍රවාද ගොඩ නැගීම මුල් බුදු සමයට එකඟ නොවූවත් නිවන් අවබෝධයට ප්‍රවාද බාධාවක් වූවත් ප්‍රවාද තනන්නන් හා ප්‍රවාද නොතනන්නන් අතර කිනම් හෝ තරගයකදී ප්‍රවාද කනන්නන්ට වාසි අත් වෙයි. අපේ රටේ ඉතිහාසයේ ප්‍රවාද ගොඩ නොනැගීම මහත් බලපෑම් ඇති කර තිබෙන අතර ඒ නිසා අපට බොහෝ අවස්ථාවල පරාජය අත් වී ඇත. අප ඉතිහාසයෙන් ඉගෙන ගත යුතු ප්‍රධාන පාඩමක් වේ නම් අපේ ප්‍රවාද ගොඩ නොනැගීම මගින් අප පරාජයට පවත්වන බවය.

කෙසේ හෝ වේවා පෙරවාද බුදු දහම ලංකාවේ මාගධී ප්‍රාකෘතයෙන් ඉන්ද්‍රජිත කිරීම හරහා ඒ බස පොතේ බස විය. එනම් පෙළ බස විය. එය කල් යෑමේ දී පාළු බස විය. අපට ලංකාවේ පාළු භාෂාවේ ඉතිහාසයද අවශ්‍ය වෙයි. එය සුද්දන් (රිස් ඩෙවිස්ලා ද සුද්දෝ වෙති) ලියූ ඉතිහාසයක් නොව අප ලියන ඉතිහාසයක් විය යුතුය. ඒ ඉතිහාසය නොයෙකුත් ආකාරයට ප්‍රයෝජනවත් වෙයි. දෙමළ ජාතිවාදීන්ගේ බොරු කතා (ප්‍රවාද) හෙළිදරව් කිරීමටද අපට එය ප්‍රයෝජනවත් වෙයි. මිහිඳු හිමියන් මෙරටට බුද්ධාගම හා පාළු භාෂාව ගෙන ඒමෙන් පසු අප සිංහලයන් වුවා නොවේ. එයට කලින්ද අපි සිංහලයෝ වීමු. මෙරට වැසි දෙමළ පිරිසක් පාලිය හා බුද්ධාගම නිසා සිංහල වී ඇත්තේ කිනම් සාධාරණය (පොදු යන අරුතින්) ප්‍රවාදයකට අනුවද? පාලිය හා බුද්ධාගම දකුණු ඉන්දියාවේ දුටු ජනයා දෙමළ හෝ තෙලිගු හෝ නොවන වෙනත් යම් බෞද්ධයන් පිරිසක් බවට පත් නොකර දෙමළ ජාතිවාදීන් කියන ආකාරයකට ලංකාවේ දී පමණක් මෙහි සිටියේ යැයි කියන දුටුබයන් සිංහල බෞද්ධයන් බවට පත් කෙළේ කෙසේ ද මේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමට දෙමළ ජාතිවාදීන්ට නොහැකිය. පෙරවාදී ආධිපත්‍යයක් ගැන මැන දොඩවමින් ඉංග්‍රීසි ක්‍රිස්තියානි ආධිපත්‍යයට දණ්ඩ නමස්කාර කරන කෙළ තොල්ලන්ටද නොහැකිය.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා